

گزارش پیشران از یازدهمین دوره برگزاری نمایشگاه

حمایت از تولید بومی با

برای خرید مواد و تجهیزات آزمایشگاهی تقریباً همه این مراکز تجهیزات مورد نیاز خود را خریداری کرده بودند، نیاز بود تا تحولی در محصولات عرضه شده و دامنه مخاطبان ایران ساخت در دهه دوم فعالیت این نمایشگاه ایجاد شود. دکتر مشایخ، معاون توسعه اقتصاد دانش بنیان معاونت علمی و فناوری و رئیس دوره یازدهم نمایشگاه ایران ساخت در این رابطه توضیح می‌دهد: با توجه به تحول در مأموریت‌های معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان و تغییرات رویکردی که در دوره جدید به سمت توسعه کلان محصولات دانش بنیان اعمال شده است و از سوی دیگر اشباع شدن بازار تجهیزات و مواد آزمایشگاهی طی یک دهه فعالیت نمایشگاه، نیاز بود تا رویکردی تحولی در خصوص محصولات و دامنه مخاطبان در این دوره اعمال شود.

وی با اشاره به افزایش دامنه نمایشگاه توضیح می‌دهد: اضافه شدن بخش تجهیزات و لوازم تست و آزمون صنعتی و ورود عرضه‌کنندگان جدید به نمایشگاه موجب شد شرکت‌هایی که طی ۱۰ سال محصول خود را ارائه، بازخورد های آن را دریافت و محصولاتشان را ارتقا بخشیده بودند به سمت بازارهای بزرگ‌تری هدایت شوند. به همین علت اضافه شدن بخش تجهیزات و لوازم تست و آزمون پیشرفته زمینه تعامل این شرکت‌ها را با شرکت‌های بزرگ صنعتی و ورود به زمین اثرگذاری بزرگ‌تر فراهم کرد و از سوی دیگر شاهد حضور شرکت‌های جدیدی هم در این دوره از نمایشگاه بودیم. در این دوره از نمایشگاه، ۳۲۳ شرکت پس از فرایندهای ارزیابی در نمایشگاه حاضر شده بودند و ۱۰ هزار و ۳۵۶ محصول را به مخاطبان این نمایشگاه عرضه کردند.

افزایش دامنه حمایت‌ها

از دیگر تفاوت‌های این دوره از نمایشگاه به گفته دکتر مشایخ، تعمیم یارانه خرید به سایر بازیگران زیست بوم نوآوری بود. او در این خصوص توضیح می‌دهد: «در این دوره علاوه بر تخصیص یارانه به مراکز دانشگاهی و پژوهشی، توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی، کارگاهی و صنعتی زیرساخت‌های زیست بوم نوآوری شامل مراکز نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری و مراکز هم‌آفرینی را هم مطابق با سطح حمایت تجهیزات عرضه شده در نمایشگاه در دستور کار قرار دادیم تا این مراکز نیز بتوانند از حمایت‌های موجود برای تجهیز و به‌روزرسانی دستگاه‌های مورد نیازشان بهره‌مند شوند.»

حمایت از تولیدات باارال از رویکردهای جدید دیگری است که در دوره جدید معاونت علمی و فناوری در حال پیگیری است. دکتر مشایخ با اشاره به استفاده از ظرفیت‌های قانون چشم تولید دانش بنیان برای جذب مخاطبان در این دوره از نمایشگاه توضیح می‌دهد: «در این دوره از نمایشگاه با هماهنگی‌های صورت گرفته مطابق بند ۱۱ ماده

مستولان و مقامات وزارتخانه‌ها و نهاد‌های مرتبط، سفیر ازبکستان و هیات‌های تجاری عراق، افغانستان و ازبکستان بود. طی چهار روز برگزاری نمایشگاه ۷۰۰ پیش فاکتور برای حدود ۱۰۰۰ محصول به ارزش ۵۸۸ میلیارد تومان صادر شد که ۱۱۰ میلیارد تومان آن سهم یارانه تخصصی از سوی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان خواهد بود و این یعنی «ایران ساخت» به نشانی قابل اعتماد تبدیل شده است.

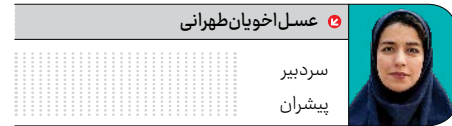
ابتکاری برای باور تولید ملی

از دکتر رضا اسدی فرد، معاون توسعه شرکت‌های دانش بنیان و رئیس دوره‌های اول تا هشتم این نمایشگاه در خصوص چگونگی شکل‌گیری این رویداد پرسیدیم: او می‌گوید: در سال‌های اول شکل‌گیری معاونت علمی و فناوری برخی از تجهیزات آزمایشگاهی تولید شده را خریداری و برای استفاده به دانشگاه‌ها می‌دادیم و بازخورد های آن را دریافت می‌کردیم. کم‌کم با پیشرفت این روند، برای این که بتوانیم این حمایت را به همه شرکت‌های تولیدکننده و همه دانشگاه‌ها تعمیم دهیم در سال ۱۳۹۲ به معاون علمی و فناوری وقت پیشنهاد دادیم که این اقدام را به رویدادی سالانه تبدیل کنیم. در اردیبهشت ۹۲ اولین دوره نمایشگاه مواد و تجهیزات آزمایشگاهی ایران ساخت با حضور ۹۰ شرکت برگزار شد که مورد استقبال خوبی از سوی دانشگاه‌ها قرار گرفت. «وی با اشاره به این که حمایت از محصولات ایرانی و فرهنگ‌سازی در این خصوص از دغدغه‌های مقام معظم رهبری بوده است، می‌افزاید: شاید بتوان ایران ساخت را الگوی عملی قابل توسعه‌ای برای این موضوع دانست، زیرا علاوه بر حمایت‌های دولتی که خریداران را به سمت خرید محصولات تولید داخل سوق می‌داد، مدل‌های مالی نوآورانه‌ای هم برای این نمایشگاه در نظر گرفته شده بود که هم نگرانی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی از بابت کیفیت محصول راحت باشد و هم شرکت‌ها دغدغه دریافت هزینه از این مراکز را نداشته باشند.

به گفته دکتر اسدی فرد طی دوره‌های برگزاری این نمایشگاه رفته‌رفته مدل حمایت‌ها و بررسی کیفیت محصولات پخته‌تر شد و با حمایتی که در این سال‌ها از شرکت‌های تولیدکننده شده است، محصولات تولیدی به محصولات بسیار پیچیده‌تر با فناوری‌های پیشرفته ارتقا پیدا کرده‌اند.

تحول رویکردها برای احیای بازار ایران ساخت

با توجه به این که بسیاری از تجهیزات آزمایشگاهی تا سال‌ها باساختگی نیاز مراکز آموزشی، پژوهشی و دانشگاهی هستند و طی یک دهه فعالیت ایران ساخت با حمایت‌های تخصیص داده شده از سوی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عسل اخویان طهرانی

سردبیر
پیشران

فرهنگ‌سازی برای استفاده از محصولات ساخت ایران و اعتماد به برندهای ایرانی از مهم‌ترین چالش‌های زیست بوم نوآوری و فناوری در ارتباط صنعت کشور به شمار می‌رود. سال‌های طولانی ابتکار اقتصاد نفتی، بخش تولیدی کشور را تضعیف کرده و فرهنگ کشور را به سمت کشوری مصرف‌کننده سوق داده بود؛ تاجایی که حتی برای کوچک‌ترین و ساده‌ترین محصولات رو به واردات برده بودیم. این موضوع به‌ویژه در خصوص تجهیزات تخصصی و تحقیقاتی کشور را آسیب‌پذیرتر کرده بود؛ نقطه‌ضعفی که شاهد آسیب‌های آن در دوران تحریم‌ها علیه کشور بودیم اما شاید همین تلنگر نیاز بود تا باور به توانمندی‌های موجود در کشور شکل بگیرد و کم‌کم با حمایت‌های مختلف از تولیدات داخلی، چرخ‌های صنعت کشور به شکل خودکفایتی به چرخش درآید. نمایشگاه «ایران ساخت» شاید از بهترین نمونه‌های همین باور به توانمندی‌های داخلی برای رفع نیازهای کشور تا رسیدن به بازارهای بین‌المللی باشد.

پس از ۱۰ سال برگزاری موفق نمایشگاه تجهیزات، مواد آزمایشگاهی و تست و آزمون پیشرفته «ایران ساخت» امسال یازدهمین دوره از این نمایشگاه با نگاه ویژه‌تر به توسعه سبد محصولات و بازار نمایشگاه، از ۱۲ تا ۱۵ دی ۱۴۰۲ با حضور ۳۲۳ شرکت دانش بنیان و ارائه بیش از ۱۰ هزار محصول در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد.

با آغاز تحریم‌ها علیه کشور، مشکلات مختلفی بر سر راه تأمین مواد و تجهیزات آزمایشگاهی در کشور به وجود آمده بود که عملاً امکان تداوم روندهای پژوهشی را با چالش روبه‌رو کرده بود. سال‌هایی که نه امکان خرید تجهیزات امکان‌پذیر بود نه شرکت‌های خارجی براساس تعهدات‌شان نسبت به محصولاتی که فروخته بودند، حاضر به ارائه خدمات پس از فروش بودند؛ همین موضوع زمینه باور به توانمندی‌های داخلی در این حوزه را فراهم کرد. ساخت تجهیزات و مواد آزمایشگاهی از نمونه‌های ساده‌تر و با امکانات اولیه آغاز شد؛ در سال‌های اول هنوز ظاهر دستگاه‌های مواد مصرفی آزمایشگاهی آنچنان حرفه‌ای نبود و بسیاری از محققان با شک و تردید به سراغ خرید آنها می‌آمدند اما معاونت علمی و فناوری ابتکار عمل را به دست گرفت و با حمایت ویژه‌ای که از این تولیدات کرد و تخصیص رایانه حمایتی برای خرید این محصولات، مسیر پیش روی تولیدکنندگان را هموار کرد. حالا امسال نمایشگاه ایران ساخت در آغاز دهه دوم فعالیتش شاهد حضور ۳۲۳ شرکت با ۱۴۳۵۶ محصول بود. نمایشگاه روز سه‌شنبه ۱۲ دی ۱۴۰۲ با حضور معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان و جمعی از روسای وزارتخانه‌ها به صورت رسمی آغاز به کار کرد. همچنین دکتر روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، در اولین روز نمایشگاه از ۹ محصول جدید این حوزه رونمایی کرد. این دوره از نمایشگاه میزبان حضور

طی چهار روز برگزاری

نمایشگاه ۷۰۰

پیش فاکتور برای

حدود ۱۰۰۰ محصول

به ارزش ۵۸۸

میلیارد تومان صادر

شد که ۱۱۰ میلیارد

تومان آن سهم

یارانه تخصیصی

از سوی معاونت

علمی، فناوری و

اقتصاد دانش بنیان

خواهد بود

